

การศึกษาต้นทุน ผลตอบแทนทางการเงินการผลิตผ้าทอใยัญชง ของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนบ้าน ใหม่ยอตคีรี อำเภอพบพระ จังหวัดตาก

The study of cost and financial return on the production of hemp fabric weaving by
the Ban Mai Yod Kiri Community Enterprise Group, Phop Phra District, Tak
Province.

พรพรรณ สีเทียน¹ กำไรทอง อรรถลัตย์² พรณทิมา วรณสุทธิ์³

Pornpan seethian¹ Kamraithong Attasat² Phantima Wannasut³

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) เพื่อศึกษาต้นทุน ผลตอบแทนทางการเงินการผลิตผ้าทอใยัญชง ของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนบ้านใหม่ยอตคีรี อำเภอพบพระ จังหวัดตาก (2) เพื่อเสนอแนะแนวทางการควบคุม ต้นทุนของการผลิตผ้าทอใยัญชง ของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนบ้านใหม่ยอตคีรี อำเภอพบพระ จังหวัดตาก เป็น งานวิจัยเชิงปริมาณ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสัมภาษณ์ที่มีโครงสร้าง ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง คือ กลุ่มวิสาหกิจชุมชนบ้านใหม่ยอตคีรี ประกอบด้วย ประธานกลุ่ม ผู้ผลิตผ้าใยัญชง และสมาชิกในกลุ่มจำนวน 12 คน ใช้การวิเคราะห์เชิงพรรณนา ค่าร้อยละ คำนวณต้นทุน รายได้ กำไรขาดทุน การวิเคราะห์อัตรากำไรต่อ ยอดขาย ระยะเวลาคืนทุน และการวิเคราะห์อัตราผลตอบแทนต่อต้นทุน ผลการศึกษาพบว่า (1) ผ้าใยัญชงมี ต้นทุนรวมเท่ากับ 58,465 บาท ซึ่งส่วนใหญ่เกิดจากค่าวัตถุดิบทางตรง เท่ากับ 48,750 บาท คิดเป็นร้อยละ 83.38 ของต้นทุนทั้งหมด และต้นทุนต่อผืน เท่ากับ 3,898 บาท ส่วนผ้าฝ้ายมีต้นทุนรวม เท่ากับ 13,465 บาท ซึ่งส่วนใหญ่เกิดจากค่าแรงในการเขียนลวดลาย เท่ากับ 8,925 บาท คิดเป็นร้อยละ 66.28 ของต้นทุนทั้งหมด และต้นทุนต่อผืน เท่ากับ 898 บาท (2) การวิเคราะห์ผลตอบแทนผ้าใยัญชง ประกอบด้วย กำไรจากการ จำหน่ายผ้าใยัญชงต่อเดือน แบ่งเป็นผ้าใยัญชง เท่ากับ 2,352 บาท และผ้าฝ้าย เท่ากับ 1,510 บาท สำหรับ การวิเคราะห์อัตราผลตอบแทนต่อยอดขายผ้าใยัญชง คิดเป็นร้อยละ 37.63 ผ้าฝ้าย คิดเป็นร้อยละ 25.17 ระยะเวลาคืนทุน ผ้าฝ้าย 3 เดือน ผ้าใยัญชง 10 เดือน และอัตราส่วนผลตอบแทนต่อต้นทุน ผ้าใยัญชง เท่ากับ 1.60 ผ้าฝ้าย เท่ากับ 1.34 แสดงให้เห็นว่า การผลิต และจำหน่ายผ้าเขียนเทียนนั้นมีผลตอบแทน ค่อนข้างสูงและคืนทุนเร็วดังนั้นผ้าใยัญชงถือเป็นผลิตภัณฑ์ของชุมชนที่ได้ผลตอบแทนคุ้มค่ากับการลงทุนเป็น อย่างมาก

¹ อาจารย์สาขาการบัญชี คณะบริหารธุรกิจ วิทยาลัยนอร์ทเทิร์น , E-Mail: Pornpan@northern.ac.th
Lecturer, Accounting Program ,Faculty of Business Administration ,Northern College

² อาจารย์สาขาการบัญชี คณะบริหารธุรกิจ วิทยาลัยนอร์ทเทิร์น , E-Mail: Kamraithong@northern.ac.th
Lecturer, Accounting Program ,Faculty of Business Administration ,Northern College

³ อาจารย์สาขาการจัดการสมัยใหม่ คณะบริหารธุรกิจ วิทยาลัยนอร์ทเทิร์น
Lecturer in Modern Management, Faculty of Business Administration, Northern College

คำสำคัญ : ต้นทุน ผลตอบแทน ผ้าทอใยักัญชง กลุ่มวิสาหกิจชุมชนบ้านใหม่ยอดคีรี

Abstract

The objectives of this research were: (1) To study the cost and financial return of hemp fabric production of the Ban Mai Yod Khiri Community Enterprise Group, Phop Phra District, Tak Province; and (2) To propose guidelines for cost control in the hemp fabric production of the Ban Mai Yod Khiri Community Enterprise Group, Phop Phra District, Tak Province. This research employed a quantitative approach. The research instrument used was a structured interview form. The population and sample group consisted of members of the Ban Mai Yod Khiri Community Enterprise Group, including the group leader, hemp fabric producers, and members — a total of 12 people. Data were analyzed using descriptive statistics, including percentage, cost, revenue, profit and loss, profit margin ratio, payback period, and return-on-cost analysis.

The results of the study revealed that: (1) The total cost of hemp fabric production was 58,465 baht, most of which was direct material cost amounting to 48,750 baht, accounting for 83.38% of the total cost. The cost per piece was 3,898 baht. In comparison, the total cost of cotton fabric production was 13,465 baht, mainly from labor cost for pattern drawing totaling 8,925 baht, representing 66.28% of the total cost, with a cost per piece of 898 baht. (2) The analysis of financial returns showed that the monthly profit from hemp fabric sales was 2,352 baht, while that from cotton fabric sales was 1,510 baht. The profit margin ratio for hemp fabric was 37.63%, and for cotton fabric 25.17%. The payback period for cotton fabric was 3 months, and for hemp fabric 10 months. The return-on-cost ratio was 1.60 for hemp fabric and 1.34 for cotton fabric. These findings indicate that the production and sale of batik fabrics generate relatively high returns and a quick payback period. Therefore, hemp fabric can be considered a community product that provides a highly worthwhile return on investment.

Keywords: Cost, Return, Hemp Woven Fabric, Ban Mai Yot Kiri Community Enterprise Group

บทนำ

ักัญชงเป็นพืชพื้นบ้านที่มีความผูกพันกับวัฒนธรรมของชาวเขาภาคเหนือมาอย่างยาวนาน โดยเฉพาะชาวม้ง ซึ่งใช้ักัญชงในวิถีชีวิตตั้งแต่เกิดจนตาย พวกเขาสั่งสมภูมิปัญญาในการปลูกและใช้ประโยชน์จากักัญชงมาตั้งแต่บรรพบุรุษ ในภาษาม้ง ักัญชงถูกเรียกว่า "หม้ง" หรือ "ม่าง" และมีความเชื่อว่าเทพเจ้า "เยอโอะ" เป็นผู้สร้างโลกและประทานพืชชนิดนี้ให้มนุษย์ ชาวม้งใช้ักัญชงในหลายด้าน เช่น ใช้ใบแทนชา ใช้เมล็ดเป็นยารักษาโรคและบำรุงเลือด และใช้เปลือกทำเครื่องนุ่งห่ม รวมถึงของใช้ในชีวิตประจำวัน ผ้าทอจากใยักัญชงเป็น

ผลิตภัณฑ์สำคัญของชาวม้ง อย่างไรก็ตาม เนื่องจากกัญชามีลักษณะใกล้เคียงกับกัญชาจนแยกแทบไม่ออก รัฐบาลไทยจึงเคยมีนโยบายห้ามปลูก ส่งผลให้ชาวม้งสูญเสียอาชีพ และต้องสั่งซื้อผ้าใยกัญชงจากประเทศลาว เพื่อใช้ในพิธีกรรม ในปี พ.ศ. 2547 สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ (ในรัชกาลที่ 9) ทรงผลักดันให้มีการศึกษาและส่งเสริมให้เกษตรกรชาวไทยภูเขาปลูกกัญชงเพื่อใช้ในครัวเรือนและเป็นอาชีพเสริม สร้างรายได้จากงานหัตถกรรม เนื่องจากเส้นใยกัญชงมีคุณสมบัติพิเศษ เช่น แข็งแรงกว่าฝ้าย ให้ความอบอุ่นกว่าลินิน ดูดซับความชื้นได้ดีกว่าไนลอน และป้องกันรังสียูวีได้ 100% อีกทั้งยังมีลักษณะสวยงามเป็นเอกลักษณ์ ทำให้กัญชงถูกนำมาใช้ในการผลิตเครื่องนุ่งห่มมาอย่างยาวนาน (กัลยาณมิตร นรรัตน์พุทธิ, 2562)

อย่างไรก็ตาม เพื่อให้นโยบายการพัฒนาผ้าทอใยกัญชงของประเทศไทยเกิดประโยชน์สูงสุด จึงมีการส่งเสริมให้ภาคเกษตรกรรมและกลุ่มวิสาหกิจชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการปลูกกัญชงอย่างถูกต้องตามกฎหมายและได้มาตรฐานคุณภาพ โดยมีความร่วมมือระหว่างหน่วยงานของรัฐและภาคเอกชนในการพัฒนาการผลิตและจำหน่ายผลิตภัณฑ์จากใยกัญชง ทั้งในรูปแบบเครื่องนุ่งห่มและของใช้ในชีวิตประจำวัน ซึ่งช่วยสร้างอาชีพและรายได้ให้กับชุมชนจากการศึกษาวิจัยของ รวิสาห์ สุชาโต และคณะ (2564) ที่พิจารณาผลกระทบจากนโยบายพืชเศรษฐกิจของแต่ละประเทศ พบว่าการส่งเสริมการปลูกและผลิตผ้าทอใยกัญชงส่งผลดีต่อเศรษฐกิจ เนื่องจากรัฐบาลสามารถจัดเก็บภาษีจากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ใยกัญชงได้มากขึ้น ทั้งในรูปแบบของภาษีธุรกิจหรือภาษีมูลค่าเพิ่ม นอกจากนี้ ยังช่วยเพิ่มการจ้างงานให้กับกลุ่มเกษตรกรและช่างทอผ้าในท้องถิ่น อีกทั้งยังช่วยลดการนำเข้าผ้าทอจากต่างประเทศในด้านสังคม การสนับสนุนการผลิตผ้าทอใยกัญชงช่วยรักษาวัตถุธรรมและภูมิปัญญาพื้นบ้าน โดยเฉพาะในกลุ่มชนเผ่าที่ใช้ผ้ากัญชงในพิธีกรรมและชีวิตประจำวัน การดำเนินนโยบายนี้ยังช่วยให้ประชาชนสามารถเข้าถึงผลิตภัณฑ์จากกัญชงที่มีคุณภาพดีขึ้น ลดปัญหาการลักลอบปลูกกัญชงอย่างผิดกฎหมาย และช่วยส่งเสริมการใช้วัตถุดิบที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม โดยไม่มีผลกระทบเชิงลบต่อสังคม เช่น การเพิ่มขึ้นของปัญหาอาชญากรรมหรือการใช้สารเสพติดในเยาวชน

อำเภอพบพระ จังหวัดตาก ถือได้ว่าเป็นพื้นที่ต้นแบบที่ใช้ในการดำเนินนโยบายการพัฒนาการทอผ้าใยกัญชงภายใต้ชื่อ "กลุ่มผ้าทอใยกัญชงบ้านใหม่ยอดคีรี" ซึ่งนอกจากจะเป็นการพัฒนาผ้าใยกัญชงแล้วยังเป็นการสร้างรายได้ให้แก่กลุ่มวิสาหกิจชุมชนที่ปลูกกัญชงและเกิดมูลค่าทางเศรษฐกิจอีกด้วย อีกทั้งยังเป็นจุดเริ่มต้นสู่กัญชงเพื่อการท่องเที่ยวเป็นแหล่งเรียนรู้ในการปลูก การสกัด การนำไปใช้เป็นผลิตภัณฑ์ผ้าทอและอุตสาหกรรมต่าง ๆ เจาะกลุ่มเป้าหมายผู้รัก และนิยมผ้าทอทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติ โดยจากการศึกษางานวิจัยในอดีตที่ผ่านมา พบว่า ยังขาดการวิเคราะห์ต้นทุนผลตอบแทน และความคุ้มค่าด้านการลงทุน เศรษฐกิจสังคม และสิ่งแวดล้อม ซึ่งประเด็นดังกล่าวนี้จะส่งผลกระทบต่อการควบคุมต้นทุนในการผลิตของกลุ่มของวิสาหกิจชุมชน

จากที่กล่าวมาข้างต้น คณะผู้วิจัยจึงเล็งเห็นความสำคัญในประเด็นดังกล่าว จึงสนใจที่จะศึกษาถึงการวิเคราะห์ต้นทุน ผลตอบแทน ของกลุ่มผ้าทอใยกัญชงบ้านใหม่ยอดคีรี ที่ปลูกกัญชงในอำเภอพบพระ จังหวัดตาก เพื่อเสนอแนะแนวทางการควบคุมต้นทุน เพื่อความคุ้มค่าในการลงทุนของการทอผ้าใยกัญชงในจังหวัดตากต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาต้นทุน ผลตอบแทนทางการเงินการผลิตผ้าทอใยกล้วย ของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนบ้านใหม่ยอดคีรี อำเภอพบพระ จังหวัดตาก
2. เพื่อเสนอแนะแนวทางการควบคุมต้นทุนของการผลิตผ้าทอใยกล้วย ของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนบ้านใหม่ยอดคีรี อำเภอพบพระ จังหวัดตาก

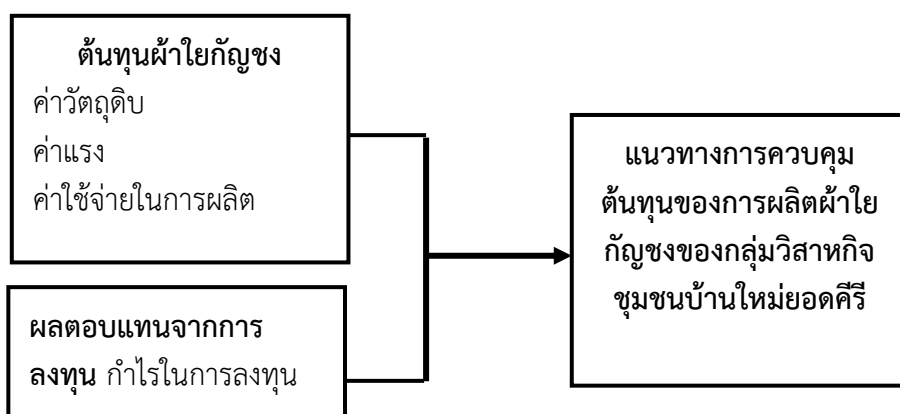
ขอบเขตการวิจัย

งานวิจัยนี้เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพ มีการกำหนดขอบเขตดังนี้

1. ขอบเขตด้านตัวแปรอิสระ ประกอบด้วย 1) ต้นทุนผ้าใยกล้วยประกอบด้วยค่าวัตถุดิบ ค่าแรง และค่าใช้จ่ายในการผลิต 2) ผลตอบแทนจากการลงทุน และตัวแปรตาม คือ แนวทางการควบคุมต้นทุนของการผลิตผ้าใยกล้วย
2. ขอบเขตด้านเนื้อหาในการวิจัย ประกอบด้วย 1) ความรู้เกี่ยวกับผ้าใยกล้วย 2) แนวคิดเกี่ยวกับต้นทุน 3) แนวคิดเกี่ยวกับผลตอบแทน
3. ขอบเขตด้านสถานที่และระยะเวลา เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้กรอบแนวคิดที่ศึกษาถึงสถานการณ์ของต้นทุน ผลตอบแทน ของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนบ้านใหม่ยอดคีรี อำเภอพบพระ จังหวัดตากตั้งแต่เดือนตุลาคม 2567 ถึงเดือนธันวาคม 2567

กรอบแนวคิดการวิจัย

การศึกษาต้นทุน ผลตอบแทนทางการเงินการผลิตผ้าทอใยกล้วย ของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนบ้านใหม่ยอดคีรี อำเภอพบพระ จังหวัดตาก ได้กำหนดกรอบแนวคิดดังภาพที่ 1

รูปที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

เนื้อหาที่เกี่ยวข้อง

ความรู้เกี่ยวกับผ้าใยกล้วย

การทอผ้าจากเส้นใยกล้วยเป็นภูมิปัญญาที่สืบทอดกันมาในกลุ่มชาติพันธุ์ม้ง ซึ่งอาศัยอยู่ทางภาคเหนือของประเทศไทย กล้วยเป็นพืชพื้นบ้านที่มีความผูกพันกับวิถีชีวิตของชาวม้งตั้งแต่เกิดจนตาย โดยพวกเขามีความเชื่อว่า "กล้วย" เป็นเสมือนสะพานเชื่อมระหว่างโลกมนุษย์ โลกของเทพเจ้า และโลกของบรรพบุรุษ จึงถือเป็นของมงคล ชาวม้งรู้จักการปลูกกล้วยและสั่งสมภูมิปัญญาในการใช้ประโยชน์จากพืชชนิดนี้มาตั้งแต่บรรพบุรุษ โดยนำเปลือกของต้นกล้วยมาลอกเส้นใยเพื่อนำไปใช้ในพิธีกรรม เช่น ทำเป็นสายสิญจน์ ใช้ทอเป็นเสื้อผ้าสำหรับงานมงคล งานปีใหม่ และแม้กระทั่งในช่วงสุดท้ายของชีวิต เสื้อผ้า เครื่องแต่งกาย รวมถึงรองเท้าของชาวม้งล้วนทำจากใยกล้วย

ผ้าทอใยกล้วยลายปักม้งสะท้อนถึงวิถีชีวิตและวัฒนธรรมของหญิงชาวม้ง ซึ่งสืบทอดต่อกันมาหลายร้อยปี หญิงชาวม้งทุกคนต้องเรียนรู้การปักผ้าตั้งแต่อายุยังไม่ถึงสิบปี โดยได้รับการถ่ายทอดจากมารดา เพื่อใช้ประดับตกแต่งเสื้อผ้าและเป็นเครื่องแต่งกายสำหรับตนเอง สามี และลูกชาย

ผ้าทอใยกล้วยได้รับการยอมรับในฐานะมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม โดยได้รับการขึ้นบัญชีเป็นมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมระดับจังหวัดในปี พ.ศ. 2560 และได้รับการขึ้นบัญชีเป็นมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมระดับชาติในปี พ.ศ. 2566 (สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดตาก, 2566)

ต้นทุนในการผลิตและต้นทุนทางการเงิน

อนุรักษ ทองสุโขวงศ์ (2559) ได้กล่าวว่า ส่วนประกอบของต้นทุนที่ใช้ในการผลิตสินค้าแต่ละชนิดประกอบด้วย วัตถุดิบทางตรง ค่าแรงงานทางตรง และค่าใช้จ่ายการผลิต ซึ่งถ้าพิจารณาในด้านทรัพยากรที่เป็นส่วนประกอบของสินค้าแล้ว ประกอบด้วยวัตถุดิบ ซึ่งวัตถุดิบในการผลิตสินค้าอาจจะถูกแบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ ได้แก่ 1) วัตถุดิบทางตรง 2) วัตถุดิบทางอ้อม ส่วนต้นทุนทางการเงินนั้น เป็นต้นทุนที่เกิดขึ้นอันเนื่องมาจากการจัดหาเงินทุน หรือการบริหารเงินทุนของกิจการ เช่น ค่าดอกเบี้ย ค่าแรงงาน และค่าธรรมเนียมต่าง ๆ

แนวคิดเกี่ยวกับผลตอบแทน

กานต์มณี การินทร์, รวีพรรณ อุดรินทร์, ฐิติพร วรฤทธิ์ และอนงค์ ทองเรือง (2565) กล่าวว่า ผลตอบแทนเป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่มีผลกระทบต่อการพิจารณาวางแผนทางการเงิน ซึ่งเป็นความมั่งคั่งของผู้ลงทุนที่จะได้รับการลงทุนตามช่วงระยะเวลาใดเวลาหนึ่งที่ผู้ลงทุนคาดหวัง โดยผลตอบแทนนั้นอาจจะมาในรูปแบบที่แตกต่างกัน เช่น เงินปันผล ดอกเบี้ย หรือผลตอบแทนสิทธิประโยชน์ที่ผู้ลงทุนได้รับการถือครองสินทรัพย์เพื่อการลงทุน เป็นต้น และความคุ้มค่า คือประโยชน์หรือสิ่งตอบแทนในลักษณะใด ๆ ที่ผู้ใช้บริการได้รับจากสินค้าหรือบริการ ซึ่งเทียบค่าได้เทียบเท่ากับเงินที่จ่ายไป

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ เพื่อดำเนินการศึกษาด้านทุน และผลตอบแทน โดยมีวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง คือ กลุ่มวิสาหกิจชุมชนบ้านใหม่ยอดคีรี อำเภอพบพระ จังหวัดตาก ที่ได้รับใบอนุญาตให้ปลูกกล้วยของจังหวัดตาก และได้ผ้าทอใยกล้วยมั่ง มรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมของชาติ ประจำปี พ.ศ. 2566 ด้านช่างฝีมือดั้งเดิม ที่เสี่ยงต่อการสูญหาย ประกอบด้วย ประธานกลุ่ม ผู้ผลิตผ้าใยกล้วย และสมาชิกในกลุ่มจำนวน 12 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ในครั้งนี้ ได้แก่ แบบสัมภาษณ์ ที่มีโครงสร้าง (Structured interview) ประกอบด้วย ข้อคำถาม 4 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปและประวัติของกลุ่ม

ส่วนที่ 2 ขั้นตอนการผลิตผ้าใยกล้วย ประกอบด้วย ลวดลาย วัสดุ และขั้นตอนในการทำผ้าใยกล้วย

ส่วนที่ 3 ต้นทุนและผลตอบแทนผ้าใยกล้วย ประกอบด้วย ค่าวัตถุดิบ ค่าแรง ค่าใช้จ่ายการผลิต ปริมาณผลผลิต ปริมาณขาย และราคาขาย

ส่วนที่ 4 ข้อเสนอแนะในการทำผ้าใยกล้วย

การหาคุณภาพของเครื่องมือ มีขั้นตอนดังนี้

ตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ ประเมินความสอดคล้อง (IOC) โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ซึ่งได้ค่าความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.66 -1.00 และนำแบบสอบถามไปทดสอบ (Try-out) กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 5 ชุด และทำการวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นด้วยสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach) โดยที่จะต้องมีความมากกว่าหรือเท่ากับ 0.70 จึงจะสามารถนำเครื่องมือนี้ไปใช้สำหรับการรวบรวมข้อมูล (Nunnally, 1978) ในการวิจัยครั้งนี้ มีค่าความเชื่อมั่นสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาคอยู่ระหว่าง 0.73 - 0.83

1) ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary data) เก็บรวบรวมข้อมูลจากหนังสือ บทความ เอกสาร ข้อมูลที่เผยแพร่ผ่านทางอินเทอร์เน็ตและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับผ้าใยกล้วย

2) ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary data) เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์กับประธานกลุ่ม ผู้ผลิตผ้าใยกล้วย และสมาชิกในกลุ่มวิสาหกิจชุมชนบ้านใหม่ยอดคีรี

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์เชิงพรรณนา (Descriptive statistic) ค่าร้อยละ (Percentage) โดยนำข้อมูลมาคำนวณ ต้นทุนผ้าใยกล้วย (Product costs) รายได้ (Income) กำไร (Profit) ขาดทุน (Loss) และวิเคราะห์อัตรากำไรต่อยอดขาย (Profit margin) ระยะเวลาคืนทุน (Payback period) และอัตราส่วนผลตอบแทนต่อต้นทุน (Benefit – Cost ratio)

ผลการวิจัย

1. ประวัติของกลุ่ม

กลุ่มผ้าทอใยกล้วยบ้านใหม่ยอดคีรี อำเภอพบพระ จังหวัดตาก เกิดจากการรวมตัวของชาวบ้านที่มีความสนใจในงานหัตถกรรมทอผ้า โดยมี นางหม่อ (หรือที่ชาวบ้านเรียกกันว่า “ป้าหม่อ”) เป็นผู้ริเริ่มจัดตั้งกลุ่มขึ้นในช่วงปี พ.ศ. 2536–2537 ภายใต้ชื่อ “กลุ่มผ้าทอป้าหม่อ”

ในระยะแรก กลุ่มได้ใช้ใยชงซึ่งเป็นพืชพื้นถิ่นของอำเภอบพพระ มาผลิตเป็นเส้นใยธรรมชาติ เพื่อใช้ทอเป็นผ้าสำหรับใช้ในครัวเรือน เช่น ผ้าขาวม้า ผ้าคลุมไหล่ และผ้าซิ่น จากนั้นจึงเริ่มพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้มีความสวยงามและหลากหลายมากขึ้นตามความต้องการของตลาดต่อมาเมื่อมีสมาชิกเพิ่มขึ้นและผลิตภัณฑ์เริ่มได้รับความนิยม กลุ่มจึงได้เปลี่ยนชื่อเป็น “กลุ่มผ้าทอใยชงบ้านใหม่ยอดคีรี” เพื่อสะท้อนอัตลักษณ์ของชุมชนและแหล่งผลิต พร้อมทั้งเข้าร่วมเป็นหนึ่งใน วิสาหกิจชุมชน ของอำเภอบพพระ โดยได้รับการสนับสนุนด้านองค์ความรู้จากหน่วยงานภาครัฐและสถาบันการศึกษาในพื้นที่

ปัจจุบัน กลุ่มผ้าทอใยชงบ้านใหม่ยอดคีรี ยังคงดำเนินกิจกรรมการผลิตผ้าทอใยชงอย่างต่อเนื่อง ทั้งในรูปแบบผลิตภัณฑ์ผืนผ้า เสื้อผ้า กระเป๋า และของที่ระลึก โดยมุ่งเน้นการอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น ควบคู่กับการสร้างรายได้ให้แก่คนในชุมชนอย่างยั่งยืน

2. ลวดลายผ้าทอใยชง

ผ้าทอใยชงทอขึ้นจากสายใยชงโดยทอให้เป็นผืน หลังจากทอเป็นผืนเสร็จแล้ว ชนเผ่าม้งจะทำการขึ้นลวดลายศิลปะ มีทั้งการปัก การเย็บ และการเขียนเทียน ผ้าปักม้งส่วนใหญ่เป็นผ้าฝ้ายทอมือ และผ้าใยชง ลวดลายที่แสดงเอกลักษณ์และเป็นที่ยอมรับของชาวม้ง คือ การปักลายก้ำก้อ (ค้ำคือ) หรือ ลายกันหอย ผู้ปักต้องใช้ทั้งฝีมือ ต้องมีทักษะความเชี่ยวชาญ ใช้ความละเอียดและความอดทนมากเป็นพิเศษจึงจะปักลวดลายนี้ได้สำเร็จ ประณีตและออกมาสวยงามก้ำก้อ หรือ ค้ำคือ เป็นภาษาชนเผ่าม้ง ความหมายในภาษาไทยหมายถึง "กันหอย" เป็นลายหลักที่สำคัญที่สุดเป็นเอกลักษณ์ที่โดดเด่นและมีความชัดเจนที่สุดของชาวม้งเป็นลายโบราณดั้งเดิมที่สืบทอดมาจาก บรรพบุรุษของม้ง ลายนี้พบได้ทั้งในงานปักแบบเจียหรือเย็บปะ และงานเขียนเทียนของชาวม้งลาย ดังแสดงในรูปที่ 2

รูปที่ 2 ลวดลายผ้าทอใยชง

2. ต้นทุนการผลิตผ้าใยชง

ต้นทุนในการผลิตผ้าใยชงจำแนกตามวัสดุที่ใช้ในการผลิต สามารถแสดงได้ ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงต้นทุนผ้าใยกล้วยง (15 ฟืน)

รายการ	ต้นทุน (บาท)	ค่าร้อยละ (%)
1. ค่าวัตถุดิบ		
1.1 ผ้าใยกล้วยง	48,750	83.38
1.2 เทียนแผ่น	300	0.51
1.3 สีย้อมครามธรรมชาติ	250	0.43
รวมค่าวัตถุดิบ	49,300	84.32
2. ค่าแรง		
2.1 ค่าเขียนลวดลาย	8,925	15.27
2.2 ค่าย้อมสีผ้า	200	0.34
รวมค่าแรง	9,125	15.61
3. ค่าใช้จ่ายในการผลิต		
3.1 ถ่านสำหรับต้มเทียนและย้อม	40	0.07
รวมค่าใช้จ่ายในการผลิต	40	0.07
ต้นทุนการผลิตรวม	58,465	100
ต้นทุนการผลิตต่อฟืน	3,898	

จากตารางที่ 1 พบว่า ต้นทุนการผลิตรวมโดยเฉลี่ยสำหรับผ้าใยกล้วยง 15 ฟืน เป็นเงินทั้งสิ้น 58,465 บาท ประกอบด้วย ต้นทุนค่าวัตถุดิบ 49,300 บาท คิดเป็นร้อยละ 84.32 ได้แก่ ผ้าใยกล้วยง 48,750 บาท คิดเป็นร้อยละ 83.38 เทียนแผ่น 300 บาท คิดเป็นร้อยละ 0.51 สีย้อมครามธรรมชาติ 250 บาท คิดเป็นร้อยละ 0.43 ต้นทุนค่าแรง 9,125 บาท คิดเป็นร้อยละ 15.61 ได้แก่ ค่าเขียนลวดลาย 8,925 บาท คิดเป็นร้อยละ 15.27 ค่าย้อมสีผ้า 200 บาท คิดเป็นร้อยละ 0.34 และ ค่าใช้จ่ายในการผลิต ได้แก่ ค่าถ่านสำหรับต้มเทียนและย้อม 40 บาท คิดเป็นร้อยละ 0.07 เมื่อคิดต้นทุนการผลิตต่อฟืน เท่ากับ 3,898 บาท

4. ผลตอบแทนการจำหน่ายผ้าใยกล้วยง

ผลตอบแทนการจำหน่ายผ้าใยกล้วยง โดยกำหนดขายฟืนละ 450 บาท/ฟืน ยอดจำหน่าย 15 ฟืน/เดือน มียอดขายอยู่ที่ 6,250 บาท สามารถแสดงดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ผลตอบแทนการจำหน่ายผ้าใยกล้วยงเฉลี่ยต่อเดือน

รายการ	ยอดขาย (บาท)	ต้นทุน (บาท)	กำไร (ขาดทุน)
ผ้าฝ้าย	6,000	4,490	1,510
ผ้าใยกล้วยง	6,250	3,898	2,352
รวม	12,250	8,388	3,862

จากตารางที่ 2 พบว่า กำไรจากการจำหน่ายผ้าใยกล้วยรวมเฉลี่ยต่อเดือน 3,862 บาท แบ่งเป็น กำไรจากผ้าฝ้าย 1,510 บาท เมื่อคิดกำไรต่อผืน เท่ากับ 302 บาท และกำไรจากผ้าใยกล้วย 2,352 บาท

ตารางที่ 3 การวิเคราะห์ผลตอบแทนผ้าใยกล้วย

รายการ	อัตรากำไรต่อ ยอดขาย (%)	ระยะเวลา คืนทุน	อัตราส่วนผลตอบแทน ต่อต้นทุน
ผ้าฝ้าย	25.17	3 เดือน	1.34
ผ้าใยกล้วย	37.63	10 เดือน	1.60
รวม	31.53	6 เดือน	1.46

จากตารางที่ 3 พบว่า อัตราผลตอบแทนต่อยอดขาย ผ้าใยกล้วย คิดเป็นร้อยละ 37.63 และผ้าฝ้าย คิดเป็นร้อยละ 25.17 คิดเป็นอัตรากำไรต่อยอดขายรวมอยู่ที่ 31.53 มีระยะเวลาคืนทุนสำหรับผ้าฝ้าย 3 เดือน คิดเป็นอัตราส่วนผลตอบแทนต่อต้นทุน อยู่ที่ 1.34 และผ้าใยกล้วย 10 เดือน คิดเป็นอัตราส่วนผลตอบแทนต่อต้นทุน อยู่ที่ 1.60 ดังนั้นอัตราส่วนผลตอบแทนต่อต้นทุนอยู่ที่ 1.46

5. ข้อเสนอแนะแนวทางการควบคุมต้นทุนของการผลิต

จากการวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทนของกลุ่มผ้าทอใยกล้วยบ้านใหม่ยอดคีรี อ.พพบพระ จ.ตาก พบว่า กลุ่มวิสาหกิจชุมชนมีอัตรากำไรสุทธิที่เป็นบวก (ได้กำไร) แต่กว่าจะคืนทุนต้องใช้เวลาออกไปขึ้นอยู่กับรูปแบบการขาย ปริมาณผลผลิต และการเจรจาต่อรองเกี่ยวกับราคาระหว่างผู้ซื้อและผู้ขาย ซึ่งทางกลุ่มวิสาหกิจชุมชนนั้นมีความต้องการที่จะขายผลผลิตให้ได้ในระดับราคาที่สูง ดังนั้น คณะผู้วิจัยจึงได้แยกประเด็นข้อเสนอแนะมีประเด็น ดังนี้

กลยุทธ์การขาย การทำการตลาดเพื่อขยายความต้องการไปสู่กลุ่มผู้บริโภค แนะนำให้กลุ่มวิสาหกิจชุมชนรวมตัวกัน เพื่อกำหนดราคาทั้งราคาขายส่ง และขายปลีกให้มีราคาในระดับเดียวกัน รวมทั้งขายตลาดทั้งออนไลน์และออฟไลน์ โดยใช้คุณภาพของสินค้าเป็นเกณฑ์ในการขาย เพื่อเป็นการผลักดันให้กลุ่มวิสาหกิจชุมชนมีการขายสินค้าและการผลิตสินค้าที่ได้คุณภาพ

สรุปผลการวิจัย

กลุ่มผ้าทอใยกล้วยบ้านใหม่ยอดคีรี อำเภอพพบพระ จังหวัดตาก เกิดจากการรวมตัวของชาวบ้านที่มีความสนใจในงานหัตถกรรมทอผ้า โดยมี นางหม่อ (หรือที่ชาวบ้านเรียกกันว่า “ป้าหม่อ”) เป็นผู้ริเริ่มจัดตั้งกลุ่มขึ้นในช่วงปี พ.ศ. 2536–2537 ภายใต้ชื่อ “กลุ่มผ้าทอป้าหม่อ” ในระยะแรก กลุ่มได้ใช้กล้วยซึ่งเป็นพืชพื้นถิ่นของอำเภอพพบพระ มาผลิตเป็นเส้นใยธรรมชาติ เพื่อใช้ทอเป็นผ้าสำหรับใช้ในครัวเรือน เช่น ผ้าขาวม้า ผ้าคลุมไหล่ และผ้าซิ่น จากนั้นจึงเริ่มพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้มีความสวยงามและหลากหลายมากขึ้นตามความต้องการของตลาดต่อมาเมื่อมีสมาชิกเพิ่มขึ้นและผลิตภัณฑ์เริ่มได้รับความนิยม กลุ่มจึงได้เปลี่ยนชื่อเป็น “กลุ่ม

ผ้าทอใยกล้วยที่บ้านใหม่ยอดคีรี” เพื่อสะท้อนอัตลักษณ์ของชุมชนและแหล่งผลิต พร้อมทั้งเข้าร่วมเป็นหนึ่งในวิสาหกิจชุมชน ของอำเภอพบพระ โดยได้รับการสนับสนุนด้านองค์ความรู้จากหน่วยงานภาครัฐและสถาบันการศึกษาในพื้นที่ ปัจจุบัน กลุ่มผ้าทอใยกล้วยที่บ้านใหม่ยอดคีรี ยังคงดำเนินกิจกรรมการผลิตผ้าทอใยกล้วยอย่างต่อเนื่อง ทั้งในรูปแบบผลิตภัณฑ์ผืนผ้า เสื้อผ้า กระเป๋า และของที่ระลึก โดยมุ่งเน้นการอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น ควบคู่กับการสร้างรายได้ให้แก่คนในชุมชนอย่างยั่งยืน. ผ้าทอใยกล้วยทอขึ้นจากสายใยกล้วย โดยทอให้เป็นผืน หลังจากทอเป็นผืนเสร็จแล้ว ชนเผ่าม้งจะทำการขึ้นลวดลายศิลปะ มีทั้งการปัก การเย็บ และการเขียนเทียน ผ้าปักม้งส่วนใหญ่เป็นผ้าฝ้ายทอมือ และผ้าใยกล้วย ลวดลายที่แสดงเอกลักษณ์และเป็นที่ยอมรับของชาวม้ง. ผ้าใยกล้วยมีต้นทุนรวมเท่ากับ 58,465 บาท ซึ่งส่วนใหญ่เกิดจากค่าวัตถุดิบทางตรง เท่ากับ 48,750 บาท คิดเป็นร้อยละ 83.38 ของต้นทุนทั้งหมด และต้นทุนต่อผืน เท่ากับ 3,898 บาท ส่วนผ้าฝ้ายมีต้นทุนรวม เท่ากับ 13,465 บาท ซึ่งส่วนใหญ่เกิดจากค่าแรงในการเขียนลวดลาย เท่ากับ 8,925 บาท คิดเป็นร้อยละ 66.28 ของต้นทุนทั้งหมด และต้นทุนต่อผืน เท่ากับ 898 บาท (2) การวิเคราะห์ผลตอบแทนผ้าใยกล้วย ประกอบด้วย กำไรจากการจำหน่ายผ้าใยกล้วยต่อเดือน แบ่งเป็นผ้าใยกล้วย เท่ากับ 2,352 บาท และผ้าฝ้าย เท่ากับ 1,510 บาท สำหรับการวิเคราะห์อัตราผลตอบแทนต่อยอดขายผ้าใยกล้วย คิดเป็นร้อยละ 37.63 ผ้าฝ้าย คิดเป็นร้อยละ 25.17 ระยะเวลาคืนทุน ผ้าฝ้าย 3 เดือน ผ้าใยกล้วย 10 เดือน และอัตราส่วนผลตอบแทนต่อต้นทุน ผ้าใยกล้วย เท่ากับ 1.60 ผ้าฝ้าย เท่ากับ 1.34

อภิปรายผล

1. ต้นทุนการผลิตผ้าใยกล้วยมีองค์ประกอบหลักคือค่าวัตถุดิบ โดยเฉพาะผ้าใยกล้วยที่คิดเป็นร้อยละ 83.38 ซึ่งถือเป็นต้นทุนที่สูงที่สุดในการผลิต ข้อมูลนี้สอดคล้องกับการศึกษาโดยแก้วมณี อุทธิรัมย์ และคณะ (2560) ที่พบว่าต้นทุนสูงสุดในการทอผ้าไหมมัดหมี่มาจากค่าวัตถุดิบที่มีราคาสูง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกระบวนการผลิตผ้าใยกล้วยซึ่งมีขั้นตอนที่ยุ่งยากและซับซ้อน เช่น การฉีกต้นกล้วยที่เป็นเส้น การทำให้เส้นนิ่ม และการแช่น้ำซี้ด้าเพื่อฟอกให้ขาว ก่อนที่จะนำไปทอเป็นผืนผ้า ตามบทความของสำนักงานวัฒนธรรมแห่งชาติ (2564) ระบุว่าผ้าใยกล้วยมักถูกจำหน่ายเฉพาะในกลุ่มชาวม้ง เมื่อค่าวัตถุดิบสูงขึ้น กลุ่มผู้ผลิตผ้าทอใยกล้วยที่บ้านใหม่ยอดคีรีจึงต้องกำหนดราคาขายที่สูงขึ้น ส่งผลให้ปริมาณการขายลดลงอย่างมาก ดังนั้นกลุ่มจึงหันมาเน้นการจำหน่ายผ้าฝ้ายซึ่งมีผลตอบแทนต่ำกว่า แต่สามารถขายได้รวดเร็วขึ้น ส่งผลให้ปริมาณการขายเพิ่มขึ้น และสามารถคืนทุนได้ภายในระยะเวลาเพียง 3 เดือน

2. กำไรจากการจำหน่ายผ้าพบว่า ผ้าใยกล้วยมีอัตรากำไรสูงกว่าผ้าฝ้าย เนื่องจากกลุ่มผู้ผลิตตั้งราคาขายไว้ค่อนข้างสูง แม้จะมีผลตอบแทนมาก แต่ปริมาณการขายและระยะเวลาคืนทุนกลับมากกว่าผ้าฝ้าย เช่นเดียวกัน เนื่องจากลูกค้าไม่ค่อยซื้อสินค้าที่มีราคาสูง เพื่อแก้ไขปัญหานี้ กลุ่มผู้ผลิตควรใช้ข้อมูลต้นทุนในการกำหนดราคาขาย โดยใช้วิธีอัตราส่วนเพิ่ม (Markup percentage) ตามที่ศศิวิมล มีอำพล (2558) ได้เสนอไว้ ควรคำนึงถึงว่าค่าส่วนเพิ่มนี้ต้องสามารถชดเชยต้นทุนที่เกี่ยวข้องกับการขายและการบริหารได้ ซึ่งจะช่วยให้

การกำหนดราคาสินค้าเป็นไปอย่างเหมาะสมและสอดคล้องกับกำลังซื้อของลูกค้า ส่งผลให้ปริมาณการขายเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ

3. การวิเคราะห์ผลตอบแทนต่อต้นทุนของผ้าโดยรวมพบว่ามีความเท่ากับ 1.46 ซึ่งแบ่งเป็นผ้าใยกล้วยงที่มีค่า 1.60 และผ้าฝ้ายที่มีค่า 1.34 ค่าที่มากกว่า 1 นี้บ่งชี้ว่าผ้าใยกล้วยงจากกลุ่มผ้าทอใยกล้วยงบ้านใหม่ยอดคีรีเป็นผลิตภัณฑ์ชุมชนที่มีความคุ้มค่าต่อการลงทุน ข้อมูลนี้สอดคล้องกับการศึกษาโดยปิยะนุช เทือกเทพ และวรรณุช นิลเขต (2560) ที่พบว่าความเป็นไปได้ทางเศรษฐศาสตร์ในการลงทุนธุรกิจผ้าไหมที่บ้านหนองช้างมีผลตอบแทนต่อต้นทุนมากกว่า 1 ซึ่งแสดงให้เห็นว่าธุรกิจผ้าของชุมชนมีศักยภาพในการลงทุน โดยเฉพาะลวดลายที่เป็นเอกลักษณ์ของท้องถิ่น ผ้าเขียนเทียนของชาวม้งมีลวดลายที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะ ซึ่งสามารถจำหน่ายให้แก่นักท่องเที่ยวและผู้สนใจอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้เกิดรายได้ให้กับสมาชิกและชุมชนบ้านบ้านใหม่คีรี นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับการศึกษาของอินทิดา ศิลปาจารย์ และคณะ (2560) ที่ระบุว่าหากกลุ่มผ้าเขียนเทียนสามารถผลิตและจำหน่ายตามความต้องการของตลาดได้ จะส่งผลให้ชุมชนมีรายได้เพิ่มขึ้น ซึ่งเป็นการสนับสนุนการอนุรักษ์และสืบทอดผ้าเขียนเทียนให้คงอยู่เป็นเอกลักษณ์ของท้องถิ่น ช่วยสร้างความภาคภูมิใจให้กับชาวม้ง และเป็นการสร้างรายได้ให้กับชุมชนโดยรวมอย่างยั่งยืน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1. กลุ่มผ้าทอใยกล้วยงบ้านใหม่ยอดคีรี อำเภอบพพระ จังหวัดตาก ควรจัดทำบัญชีรายรับ-รายจ่าย และรายงานการขายอย่างเป็นระบบ เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์แนวทางการกำหนดราคาขายและวางแผนการผลิตให้สอดคล้องกับความต้องการของลูกค้า ทั้งในส่วนของการขายปลีกภายในจังหวัด การจำหน่ายสินค้าในงานแสดงสินค้าต่าง ๆ และการขายผ่านช่องทางออนไลน์ นอกจากนี้ การจัดทำบัญชีอย่างมีประสิทธิภาพยังช่วยให้กลุ่มสามารถประเมินต้นทุนการผลิตได้แม่นยำขึ้น นำไปสู่การวางแผนลดต้นทุนและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตผ้าใยกล้วยง

2. กลุ่มผ้าทอใยกล้วยงบ้านใหม่ยอดคีรีสามารถนำข้อมูลต้นทุนและผลตอบแทนของผ้าใยกล้วยงมาใช้เป็นแนวทางในการลดต้นทุนการผลิตได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยค้นหาแหล่งวัตถุดิบที่มีคุณภาพดีในราคาที่เหมาะสม และสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการจัดซื้อ เพื่อให้ได้ราคาที่คุ้มค่าที่สุด

3. กลุ่มผ้าทอใยกล้วยงบ้านใหม่ยอดคีรี สามารถใช้แนวคิดปริมาณการสั่งซื้อที่ประหยัดที่สุด (Economic Order Quantity: EOQ) เพื่อช่วยลดต้นทุนการจัดซื้อ ค่าขนส่ง และต้นทุนในการจัดเก็บสินค้า และวางแผนการผลิตให้เหมาะสมกับความต้องการของตลาด เพื่อลดของเสียและควบคุมต้นทุนการผลิตให้ต่ำที่สุด

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาแนวทางพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการบัญชีและต้นทุน ระบบการจัดทำบัญชีรายรับ - รายจ่ายและการวิเคราะห์ต้นทุนที่เหมาะสมสำหรับกลุ่มผ้าทอใยกล้วยง เพื่อให้สามารถบริหารจัดการต้นทุนและกำหนดราคาขายได้อย่างแม่นยำ
2. ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมการซื้อขายของลูกค้ากลุ่มเป้าหมาย ทั้งในระดับท้องถิ่นและตลาดออนไลน์ เพื่อกำหนดกลยุทธ์ทางการตลาดที่มีประสิทธิภาพ
3. ควรศึกษาความเป็นไปได้ในการใช้เทคโนโลยีเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต ลดต้นทุน และปรับปรุงกระบวนการทำงาน เช่น การใช้เครื่องมือช่วยออกแบบลวดลาย หรือซอฟต์แวร์บริหารสต็อกสินค้า
4. ควรศึกษากลยุทธ์การส่งเสริมการขายที่เหมาะสม เช่น การตลาดดิจิทัล การใช้แพลตฟอร์มอีคอมเมิร์ซ และการเข้าร่วมงานแสดงสินค้าในระดับประเทศและนานาชาติ เพื่อขยายตลาดและเพิ่มโอกาสทางธุรกิจ

เอกสารอ้างอิง

- แก้วมณี อุทัยมัย และคณะ. (2560). การวิเคราะห์ ต้นทุนและผลตอบแทนจากการทอผ้าไหมมัดหมี่ตีนแดง ตำบลนาโพธิ์ อำเภอนาโพธิ์จังหวัดบุรีรัมย์. วารสารวิจัยและพัฒนามหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์, 12(2), 116-124. <https://so03.tci-thaijo.org/index.php/RDIBRU/article/view/129362>
- ทศพล ไชยประคอง, และปฐมชัย กรเลิศ. (2561). การศึกษาและวิเคราะห์ต้นทุน ปริมาณ และ กำไรของ ผลิตภัณฑ์ผ้าฝ้ายทอมือ: กรณีศึกษาหมู่บ้านหนองอาบช้าง ตำบลสบเตี๊ยะ อำเภอ จอมทอง จังหวัด เชียงใหม่. วารสารมหาวิทยาลัยพายัพ, 28(1), 71-83. <https://so05.tci-thaijo.org/index.php/pyu/article/view/141431>
- ปิยะนุช เทือกเทพ และวรรณุช นิลเขต. (2560). การศึกษาความเป็นไปได้ในการลงทุนธุรกิจผ้าไหม บ้านหนองช้าง อำเภอสามชัย จังหวัดกาฬสินธุ์. รายงานการประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา ครั้งที่ 2 มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม. (น.1129-1134). การประชุมวิชาการ ประจำปี 2560. มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม,มหาสารคาม.
- รวิศสาห์ สุชาโต และคณะ. (2564). ผลกระทบทางเศรษฐกิจของการเพาะปลูกกล้วยาเพื่อเป็นพืชเศรษฐกิจของ ไทย.รายงานการวิจัย. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์วิจัยและนวัตกรรม. <https://elibrary.tsri.or.th/project/160898>
- ศศิวิมล มีอำพล. (2558). การบัญชีเพื่อการจัดการ. กรุงเทพฯ: เสมาธรรม.
- สำนักงานนวัตกรรมแห่งชาติ (องค์การมหาชน). (2564,7 สิงหาคม). ผ้าใยกล้วยงสี่ธรรมชาติดัดลักษ์ณวิถีเผ่าม้ง. <http://social.nia.or.th /2021/open0021/>.

อินทรา ศิลปจารย์, และคณะ. (2560). โครงการวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมของชุมชนในการอนุรักษ์และสืบทอด
ผ้าเขียนเทียนของชาวไทยเผ่าม้งในจังหวัดเชียงราย (รายงานการวิจัย). กรุงเทพฯ: กรมส่งเสริม
วัฒนธรรม กระทรวงวัฒนธรรม.

<http://research.culture.go.th/index.php/research/item/1015-nt186.html>

กัลยาณมิตร นรรัตน์พุทธิ. (2562,7 สิงหาคม). วัฒนธรรมคุณค่าสู่มูลค่า.

<http://article.culture.go.th/index.php/template-features/137-2019-07-02-06-14-35>.

สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดตาก. (2566,4 สิงหาคม). ผ้าทอใยกล้วยขมม้ง มรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมของชาติที่
เสี่ยงต่อการสูญหาย.สืบค้นจาก <https://www.bangkokbiznews.com/lifestyle/1113997>

อนุรักษ์ ทองสุโขวงศ์ (2559).การบัญชีต้นทุน. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ซีเอ็ดยูเคชั่น.

กานต์มณี การินทร์ ,รวิพรรณ อุดรินทร์ ,ฐิติพร วรฤทธิ์ และอนงค์ ทองเรือง. (2565). การวิเคราะห์ต้นทุน
ผลตอบแทน และความคุ้มค่าของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนที่ปลูกกล้วยในจังหวัดบุรีรัมย์. วารสารสห
วิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์, 6(1), 1–14.

<https://so02.tci-thaijo.org/index.php/journalfms-thaijo/article/view/256917>

Nunnally, J.C. (1978) Psychometric theory. 2nd Edition, McGraw-Hill, New York.